

Kraj připomínkuje konsolidační balíček: ponechat peníze krajům a nové spravedlivé rozdělení, daň z nemovitostí plně obcím

31.5.2023 - Martin Netolický | Krajský úřad Pardubického kraje

V pondělí skončilo připomínkové řízení k vládnímu konsolidačnímu balíčku. Pouze pět dní bylo na vyjádření připomínkových míst k velmi obsáhlé materii. Jako hejtmané jsme se minulý týden ve čtvrtek sešli na noční mimořádné poradě, kde jsme projednali naše stanovisko k navrhovaným změnám, které se týkají územních samospráv - obcí a krajů. A shoda na závěrečném stanovisku byla až překvapivá. Přitom nechceme říkat jen jednoduché NE k některým návrhům, ale předkládáme i vlastní návrhy.

Vláda měla ve svém programovém prohlášení, že pomůže v rámci volebního období narovnat stávající nespravedlivé přerozdělení daní pro jednotlivé kraje zafixované neměnným procentem v zákoně. Aktuální stav je takový, že se pouze prohlubují obrovské rozdíly, které znamenají, že kraje, které měly hodně, mají ještě víc, ostatní je zdaleka nedohání ani je dohnat nemohou. Příklady lze uvést na srovnání velikostně obdobných krajů. Od roku 2005 se tato věc diskutuje, bohužel bez výsledku. Dopady v území jsou evidentní. Třeba Pardubický kraj má o čtvrtinu menší rozpočet než počtem obyvatel dokonce menší Kraj Vysočina nebo o miliardu korun méně než Královéhradecký kraj. I proto se domníváme, že by právě v této době, kdy se opět otevírá debata ohledně daňových příjmů pro obce a kraje, mohl konsolidační balíček (alespoň v něčem) pomoci řešit dlouhodobý systémový problém. Zároveň chápeme, že nelze stát ve stávající situaci pouze s rukou nataženou. I proto navrhuje zrušení každoročního dotačního titulu Státního fondu dopravní infrastruktury na opravy silnic 2. a 3. tříd a částku odpovídající 6 miliardám z tohoto dotačního titulu ponechat v daňových příjmech krajů. Tím bude na krajích, kolik peněz dají do silniční sítě (vždycky je to víc, než získáváme z uvedeného dotačního titulu). Pardubický kraj příkladně letos dává 530 milionů korun na rekonstrukce silnic, k tomu dotace ze SFDI činí přibližně 350 milionů. Pro úplnost dodávám, že to nejsou jediné peníze, které dáváme v roce 2023 do silniční sítě.

Vedle tohoto požadavku je pro nás důležité, aby neztratila ani města a obce. I proto podporujeme požadavek Svazu měst a obcí a Sdružení místních samospráv, aby daň z nemovitostí byla nadále daní výlučnou, tedy jedinou skutečnou „místní daní“ v České republice. Ostatně takto byla od počátku koncipována a v legislativě zakotvena, stejně jako ve většině zemí Evropy. Nemovitost je vázána k zemi, půdě, tedy místu, kde stojí. I proto náklady na její napojení na veřejnou infrastrukturu či veřejné služby jsou dominantně místní záležitostí. A protože místní samosprávy - obce nesou největší náklady, má být tato daň nadále výlučnou. Druhým argumentem je také to, že o její výši rozhodují obecně závaznou vyhláškou obce. Možná přesněji řečeno o kategorii v rámci sazeb, které předpokládá zákon.

Jsem rád, že se chápeme navzájem. Obce rozumí nám i v popsaném problému s historicky nespravedlivým přerozdělením prostředků určených pro kraje a chápou i to, že by nemělo dojít k prohloubení problémů. Naopak kraje rozumí potřebám obcí a nemohou je nechat napospas experimentům s daněmi, které u nás nemají ani tradici, tudíž ani opodstatnění.

Věřím, že naše návrhy jsou konstruktivní. Nechceme přece nic jiného než narovnat letitý problém, a to systémovým způsobem, přitom nezasáhnout fungování obcí a krajů, které nezpůsobily problémy s hospodařením státu. Kraje a obce vždy hospodařily velmi uvážlivě. Je to i tím, že mají k občanům mnohem blíže než ministerstva, jsou pod neustálou kontrolou, přitom řeší problémy, které se týkají každého z nás. Jak jsem mluvil se zástupci většiny parlamentních stran, garantují nám podporu.

Uvidíme, zda jim vydrží i při projednávání konsolidačního balíčku, ale hlavně při jeho schvalování.

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/120913/kraj-pripominkuje-konsolidacni-balicek-ponechat-pe-nize-krajum-a-nove-spravedlive-rozdeleni-dan-z-nemovitosti-plne-obcim>